

Uvod

Politički režim je onaj oblik države u čijem se okviru ispituje kakav je odnos između državnog aparata i naroda u određenoj zemlji.

Razmatranja o prirodi političkog režima uvek su polazila od osnovnog problema – čiju volju provodi državna organizacija. Već je Hegel u svojoj "Filozofiji istorije" delom odgovorio na ovo pitanje kada je pisao da se u azijskoj despotiji sprovodila volja jednog, u antičkoj grčkoj i rimskej oligarhiji volja nekolicine, a u germanskim zemljama volja većine jer su u njoj svi slobodni. Marks je te poglede obradio kao shvatanja da je društvo prošlo kroz nekoliko društveno-ekonomskih formacija i da je razvitak proizvodnje u svakoj od njih, završno s kapitalizmom, bio praćen i razvitkom političke svesti.

Politički režim može sprovoditi volju pojedinca, volju manjine i volju većine. Uobičajeni naziv za režime u kojima vlada "volja jednoga" je autokratija. Režimi koji se upravljaju po volji manjine – oligarhija. Režimi koji se upravljaju prema volji većine – demokratija.

Demokratija

Demokratija je u izvornom značenju vladavina naroda (na grčkom demos-narod i kratein-vladavina). Taj oblik vladavine je tokom razvoja društva i država menjao sadržaj. Od vladavine proste većine u kojoj svi učestvuju (omnifikacija), do vladavine procedura (proceduralna demokratija) koja omogućava svima jednakе uslove i šanse, nezavisno od njihovih razlika (rasnih, religijskih, nacionalnih, slojevnih) i odnosa (većina-manjina).

Abraham Linkoln je dao poznatu definiciju demokratije kao „vladavine naroda, po narodu i za narod“.

Demokratija može biti neposredna i posredna (odnosno predstavnička). Neposredna demokratija moguća je u malim zajednicama, a posredna je nužna u okvirima države i društva kao celina. Posredna demokratija se sastoji u izboru predstavnika (poslanika) naroda u organu vlasti. Samoupravljanje i uopšte „demokratija baze“, čine oblike neposredne demokratije. Razvijena demokratija u jednom društvu predstavlja kombinaciju neposredne i posredne demokratije.

Postoje i formalna, supstancialna i moralna dimenzija demokratije. Formalna se odnosi na skup pravila i procedura, odnosno skup „pravila igre“ u demokratskom procesu, supstancialna strana se odnosi na njen socijalni sadržaj, a moralna se tiče osobina ljudi na vlasti.

Vrlina demokratije je: pravo, da je u odgovornom društvu moguća odgovorna vladavina i drugo, da je ona otvorena za sve interese (opšte, posebne, pojedinačne), probleme i razvoj.

Šta je istina, kada je reč o demokratiji u savremenom svetu? Da demokratije sve više ima i da napreduje krupnim, istorijskim koracima? Da je uopšte nema, nego su na delu samo njene maske i da je neće biti? Da je ima u određenoj meri, ali doživljava nezadovoljenje? Da je u nekim obilicama ima, a u nekim ne? Odgovori na ta i slična pitanja moraju da proizilaze iz čvrste veze teorijske i empirijske analize. Pri tom se pretpostavlja da neka, relativno objektivna istina postoji, jer da je nema ne bi bili mogući nikakva nauka, niti moral.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com